

Begrippenlijst

Abundantie

Geeft het aantal van een soort aan, bijvoorbeeld in een bepaald gebied.

Beschoeide oever

Een oever die beschermd wordt door bijvoorbeeld een metalen damwand, houten rand of een bekleding met grote stenen.

Biotoop

Een landschapstype waar een soort van nature voorkomt, zoals een loofbos of een poel.

Bodemsprong/-val

Sprong in de bodemhoogte van een waterloop.

Compost

Een mengsel dat voor het grootste deels bestaat uit deels verteerd plantenmateriaal. Soms zitten er ook dingen als eierschalen bij.

Corridor

Een langwerpige strook natuur die twee natuurgebieden met elkaar verbindt. Dieren kunnen via de verbindingzone van het ene naar het andere natuurgebied trekken.

Dispersie

Verplaatsing vanaf het huidige leefgebied naar nieuw leefgebied.

Detritus

Dood organisch materiaal, zoals (delen van) planten of dieren.

Ecoduiker

Een duiker met een klein looppad aan één of beide zijden, waarover dieren de duiker kunnen gebruiken om veilig aan de andere kant van een weg te komen.

Ecologisch beheer

Het beheer van groen, waarbij maximaal rekening wordt gehouden met wilde planten en dieren.

Eutrofiëring

Toevoer van een overmatige hoeveelheid voedingsstoffen voor bijvoorbeeld algen en planten.

Exoot

Een niet inheemse soort.

Extensief (begrazings)beheer

Beheer met lage intensiteit. Voor bijvoorbeeld maaien geldt één à twee keer per jaar maaien, waarbij het maaisel wordt afgevoerd. Voor begrazing geldt een lage veedichtheid, bijvoorbeeld met grote grazers.

Faunapassage

Voorziening om dieren veilig een weg te laten kruisen. Bijvoorbeeld een ecoduct of een grote buis onder de weg door.

Flauwe oever

Een flauwe oever is het tegengestelde van een steile oever. De oever loopt geleidelijk op.

Foerageren

Het zoeken en vinden van voedsel.

Gefaseerd beheer (maaien, baggeren, schonen, kappen)

Beheer waarbij bij elke ronde een deel niet wordt beheerd (gemaaid, gebaggerd, geschoond of gekapt).

Haag en heg

Struiken die een lijnvormige afscheiding vormen in het landschap. Een haag is over het algemeen dichter en strakker dan een heg, die wat wilder is.

Habitat

Plek waar waar alles aanwezig is wat een organisme nodig heeft om te overleven.

Heterogeniteit

Een heterogeen gebied bestaat uit verschillende elementen.

Hooiland

Grasland waar het gras wordt gemaaid en afgevoerd (in tegenstelling tot een weiland, waar vee op graast).

Hop-over

Een voorziening om vleermuizen veilig een weg over te laten steken. Met een hop-over wordt geprobeerd om de overstekende vleermuizen hoog over de weg te laten vliegen.

Houtsingel

Smalle bosstrook.

Houtwal

Smalle bosstrook op een aarden wal, met ondergroei van struiken.

Inheemse soorten

Planten of dieren die van nature voorkomend in Nederland.

Kraamkolonie

Groep van vrouwtjesvleermuizen die bij elkaar verblijven en daar hun jongen krijgen.

Laagveenmoeras

Veenmoeras waarbij het veen in het oppervlaktewater is ontstaan (in tegenstelling tot hoogveenmoeras, waarbij het veen boven het oppervlaktewater is uitgegroeid en alleen nog regenwater ontvangt).

Lijnvormige elementen/structuren

Langwerpige elementen/structuren in het landschap, zoals hagen, bomenrijen, sloten, houtsingels, enzovoorts.

Maaiveld

Het maaiveld is het aardoppervlak inclusief bestrating en aardwerken zoals een talud of dijk, maar zonder begroeiing en bouwwerken zoals huizen en viaducten.

Mantelvegetatie

Rand van struiken langs een bosrand.

Meanderen

Water in een waterloop zoekt de weg van de minste weerstand, waardoor een bochtig verloop kan ontstaan. Dat noemen we meanderen.

Meanderingsratio

De lengte van de waterloop gedeeld door de lengte van het dal waar de waterloop doorheen stroomt.

Mobiel

Mobiele soorten zijn soorten die zich gemakkelijk verplaatsen.

Natuurvriendelijke oever

Oever die zo is ingericht dat er veel oeverplanten kunnen groeien. Bijvoorbeeld een flauwe oever.

Nectarplant

Plant waar bijen, vlinders en andere insecten nectar kunnen vinden.

Olifantenpaadje

Paadje in de begroeiing dat niet is aangelegd, maar is ontstaan doordat er veel gelopen wordt.

Open elementenverharding

Bestrating met tegels, klinkers, straatstenen, en dergelijke.

Opslag

Opkomende jonge bomen en struiken.

Overhoek

Een stuk grond dat niet gebruikt wordt, bijvoorbeeld omdat het moeilijk te bereiken is of niet de juiste eigenschappen heeft.

Overstek

Een overhangend deel van een bouwwerk.

Paarverblijf

Vleermuizen paren in de herfst of winter, ze doen dat in een paarverblijf.

Plas-dras

Situatie waar de bodem ongeveer net zo hoog ligt als het waterpeil. Daardoor is het erg nat.

Predator

Een soort die op andere soorten jaagt voor voedsel.

(Wild)raster

Hekken of schermen die dieren tegenhouden en voorkomen dat ze op een voor hun onveilige plek terechtkomen. Ook kunnen ze geleidend werken richting veilige oversteekplaatsen.

Recreatiedruk

Het negatieve effect van recreatie en toerisme op de natuur in een gebied.

Ringen (van bomen)

Het verwijderen van een strook bast rondom een boomstam. De sapstromen worden onderbroken en de boom gaat dood.

Ruderaal

Plekken die regelmatig door mensen verstoord zijn of worden. Voorbeelden zijn bouwterreinen, plaatsen waar puin gestort of bermen.

Ruigte

Hoge vegetatie van meerjarige kruiden, meestal met minder grassen. Soorten van ruigten zijn bijvoorbeeld brandnetel, distels, klit, boerenwormkruid, bijvoet en harig wilgenroosje.

Schonen

Het verwijderen van waterplanten uit sloten, vaarten en poelen.

Stootvoeg

Een verticale voeg in het metselwerk die open is, dus waar geen mortel in zit.

Strooisel(laag)

Het deel van de bodem waar dode, gevallen bladeren en naalden nog herkenbaar aanwezig zijn.

Struweel

Begroeiing van struiken.

Substraat

Laag materiaal waar organismen in of op kunnen verblijven of groeien.

Takkenril

Langwerpige stapel takken. Takkenrillen bieden een schuilplaats voor tal van diersoorten, zoals insecten, padden en kleine zoogdieren.

Territorium

Een territorium is een gebied dat door een dier (of een groep dieren) is afgebakend en dat hij verdedigt tegen andere dieren.

Vegetatie

Een massa van planten die op een plek groeit.

Verlanding

Langzaam natuurlijk proces waarbij water dichtgroeit met planten.

Vleermuisportaal

Een vleermuisportaal is een constructie om vleermuizen te helpen veilig een weg over te steken. Met een vleermuisportaal wordt er een geleidende structuur aangeboden waarlangs vleermuizen zich kunnen oriënteren, op een veilige hoogte. Vooral bij brede wegen, zoals snelwegen, werkt een hop-over niet voldoende.

Vliegroute

Vaste route van vleermuizen vanaf de verblijfplaats naar de jachtgebieden. Vaak lopen deze routes langs lijnvormige elementen, zoals bomenrijen.

Voegmortel

Speciaal samengesteld materiaal dat wordt gebruikt om de ruimtes tussen bestratingsmaterialen (zoals straattegels en -stenen) op te vullen.

Waardplant

Plant waar vlinders hun eitjes op leggen en waar de rups van eet.

Windrichtingen/oriëntaties

Noord, oost, zuid, west, en alle richtingen daartussen.

Zoom-mantelvegetatie

Rand van struiken langs de bosrand, met daarvoor een rand met ruigtevegetatie.

